

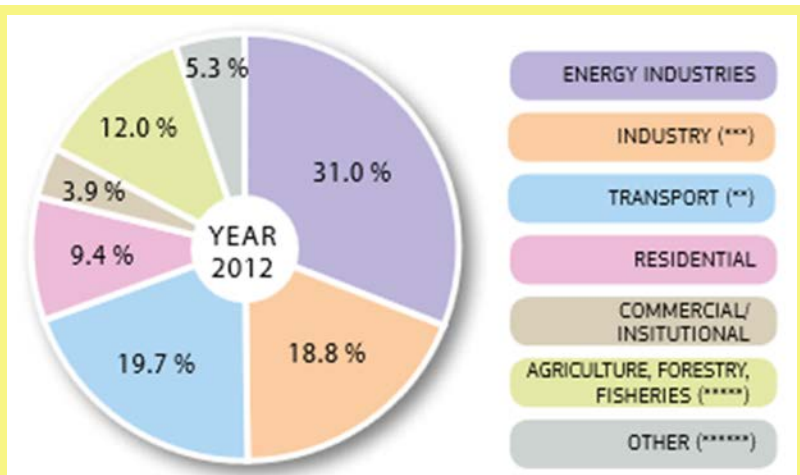
Ελλάδα: πρακτικές βιώσιμης αστικής κινητικότητας και ηλεκτροκίνησης

Δρ. Ανδρέας Βασιλόπουλος,
vassilopoulos@avmap.gr, electra@avmap.gr

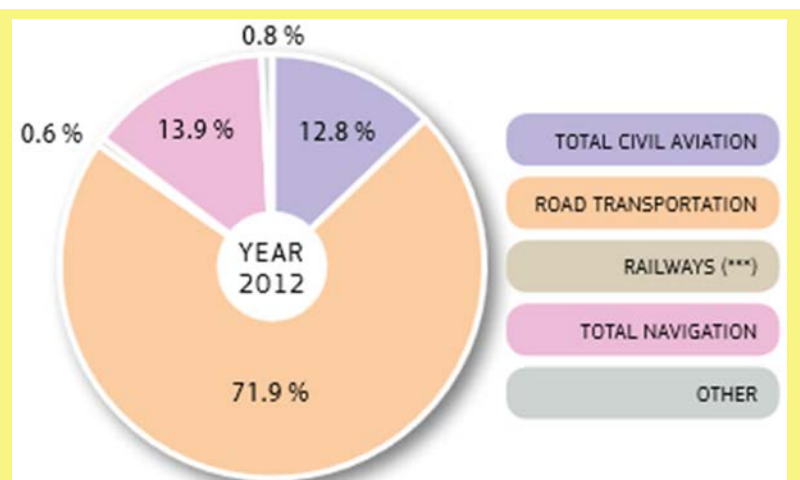
Το υψηλό μερίδιο συμμετοχής του τομέα των μεταφορών στην κατανάλωση ενέργειας και το γεγονός ότι παρουσιάζει το μεγαλύτερο δυναμικό για την εξοικονόμηση ενέργειας, καθιστούν αναγκαίες τις συντονισμένες παρεμβάσεις για τη βιώσιμη αστική κινητικότητα βάσει ευρωπαϊκών οδηγιών και εθνικών κατευθύνσεων, όπως αναφέρονται και στο νέο ΕΣΠΑ.

Ο τομέας των μεταφορών είναι ο ταχύτερα αναπτυσσόμενος αναφορικά με τη χρήση της ενέργειας και την παραγωγή εκπομπών, καθώς ευθύνεται για:

- το ένα τρίτο της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,
- περισσότερο από το ένα πέμπτο των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς το 2012 κατείχε τη 2^η ποσοστιαία θέση αναφορικά με τις εκπομπές CO₂ στην Ε.Ε. (εικόνα 1),
- μεγάλο μέρος της ρύπανσης του αέρα και του θορύβου των αστικών κέντρων.

Εικόνα 1: Ποσοστιαία εκπομπή CO₂ ανά τομέα, στα 28 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (Πηγή: Eurostat, 2012, EU TRANSPORT in figures - Statistical pocketbook 2014).

Εικόνα 2: Ποσοστιαία εκπομπή CO₂ ανά τομέα μεταφορών, στα 28 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (Πηγή: Eurostat, 2012, EU TRANSPORT in figures - Statistical pocketbook 2014).

Η εισαγωγή της ηλεκτροκίνησης, ως πιο φιλικά περιβαλλοντικός και οικονομικός τρόπος κίνησης, σε μια κοινωνία, όπως η Ελληνική, όπου ο κατεξοχήν τρόπος μετακίνησης ήταν η χρήση των συμβατικών μέσων μετακίνησης, μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την υλοποίηση μικρών και ουσιαστικών κάθε φορά βημάτων. Για παράδειγμα, η προμήθεια ενός στόλου ηλεκτροκίνητων σκούτερ ή οχημάτων, σε αυτή τη δεδομένη χρονική στιγμή, δεν θα επέφερε σημαντική αλλαγή στον τρόπο σκέψης και λειτουργίας της κοινωνίας μας, καθώς δεν υπάρχουν οι πόροι, οι κατάλληλες υποδομές, αλλά ούτε και το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό, για να μπορέσει να αξιοποιηθεί στο έπακρο η συγκεκριμένη ευκαιρία.

Ο δήμος χρειάζεται να δρομολογήσει μια σειρά από ενέργειες, ώστε σταδιακά να πετύχει μικρά βήματα τα οποία σε πρώτη φάση θα αφορούν καταγραφή δεδομένων-αναγκών, υλοποίηση προγραμμάτων και ευαισθητοποίηση του κοινού, πάντα προς την κατεύθυνση της ηλεκτροκίνησης.

Πιο συγκεκριμένα ο Δήμος τόσο με την Τεχνική Υπηρεσία όσο και με το Τμήμα Ανάπτυξης & Προγραμματισμού (ΕΣΠΑ και ευρωπαϊκά προγράμματα) οφείλει να αξιοποιήσει οποιαδήποτε ευκαιρία για να πετύχει τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη στον τομέα της κινητικότητας.

ΜΕΛΕΤΕΣ

Για τη σύνταξη των απαραίτητων μελετών αρμόδιοι μπορούν είναι:

- εθελοντές
- τεχνική υπηρεσία του δήμου
- τοπικοί περιβαλλοντικοί σύλλογοι
- πανεπιστημιακές ομάδες

Το θεματικό τους περιεχόμενο θα περιλαμβάνει κατηγορίες όπως:

- Θεσμοθέτηση στόχων εξοικονόμησης ενέργειας και μείωσης εκπομπών ρύπων
- Αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης (συνολική κατανάλωση, καταγραφή οχημάτων – αναγκών – δρομολογίων)

- Μελέτη κόστους – οφέλους
- Μελέτες υποδομών για την τοποθέτηση σταθμών φόρτισης & τη διασύνδεση με δημοτική συγκοινωνία, μετρό και άλλα μέσα μαζικής μεταφοράς,
- Μελέτες αστικής κινητικότητας για την αντιμετώπιση προβλημάτων (όχι μόνο συγκοινωνιακές, αλλά π.χ. βελτιστοποίηση δρομολογίων απορριμματοφόρων)

Μονάδα / Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργειακών Θεμάτων

Η συγκεκριμένη μονάδα/ επιτροπή θα μπορεί να αποτελεί:

- Υπομήμα της Τεχνικής Υπηρεσίας του δήμου
- Επιτροπή αιρετών ή δημοτικών υπαλλήλων
- Ομάδα Εργασίας κατοίκων-φορέων (βάσει Καλλικράτη)

Ανάμεσα στις πιο βασικές της αρμοδιότητες θα είναι:

- Συλλογή – επεξεργασία δεδομένων (πρωτογενών ενεργειακών στοιχείων),
- Επικοινωνία με δημότες/ τοπικές επιχειρήσεις για θέματα ενέργειας – περιβάλλοντος,
- Επικοινωνία με προμηθευτές οχημάτων, φορτιστών, κ.ά.,
- Γενική δραστηριότητα στους τομείς ενέργειας & περιβάλλοντος
- Συντονισμός δράσεων δημοσιότητας / ευαισθητοποίησης

Ενεργή προώθηση εθνικών και ευρωπαϊκών κατευθύνσεων

- Επικοινωνία και συνεργασία με αρμόδιους φορείς για την προώθηση της χρήσης ηλεκτροκίνητων οχημάτων
- Υπογραφή και αξιοποίηση συμφώνων συνεργασίας
- Αξιοποίηση Συμφώνου Δημάρχων

Ευαισθητοποίηση δημοτών

- Εκστρατείες ενημέρωσης σε σχολεία – τοπικούς φορείς – δημοτικές επιχειρήσεις,
- Οργάνωση εκθέσεων – φεστιβάλ – ημερίδων – σεμιναρίων
- Διαγωνισμοί ενεργειακών γειτονιών.

Εναλλακτικές λύσεις

- Συνεργασία με πρατήρια καυσίμων, supermarkets, αθλητικές εγκαταστάσεις, ξενοδοχεία
- Αξιοποίηση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών
- Διαμόρφωση ειδικών δημοτικών χώρων που ήδη διαθέτουν πρίζες
- Εγκατάσταση PV panels σε υφιστάμενους χώρους στάθμευσης
- Λύσεις cost-sharing για υποδομές φόρτισης και χρήση σκούτερ

Χρηματοδοτήσεις

Χρηματοδοτούμενα προγράμματα (μελέτες, προκαταρκτική έρευνα, εκτίμηση αναγκών, κλπ), μέσω:

- ΕΣΠΑ - Πράσινο Ταμείο
- ΕΣΠΑ - Ψηφιακή Σύγκλιση
- ΕΟΧ - Τομέας Κλιματικής Αλλαγής & Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
- LIFE 2014 – 2020 Action Grants
- URBACT
- MED – INTERREG
- Horizon 2020 – Smart, green and integrated transport
- Horizon 2020 – Secure, clean and efficient energy

